

**Ministerieel besluit houdende bescherming als monument van Britse militaire
begraafplaatsen te Ieper (Zillebeke en Voormezele)**

DE VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMSE MINISTER VAN
FINANCIËN EN BEGROTING EN RUIMTELIJKE ORDENING,

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming
der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus
1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7 ;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van
monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de
decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december
1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21
november 2003, 30 april 2004 en 10 maart 2006;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juli 2004
tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse
Regering, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van
15 oktober 2004, 23 december 2005, 19 mei 2006, 30 juni 2006,
1 september 2006, 15 juni 2007, 28 juni 2007, 10 oktober
2007, 14 november 2007, 5 september 2008, 22 september 2008
en 6 januari 2009;

Gelet op het ministerieel besluit van 17 maart 2008 houdende
vaststelling van een ontwerp van lijst van de Britse
militaire begraafplaatsen te Ieper (Zillebeke en Voormezele);

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor
Monumenten en Landschappen van 15 januari 2009,

BESLUIT :

Artikel 1. Wordt beschermd, overeenkomstig de bepalingen van het decreet
van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en
dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari
1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21
november 2003, 30 april 2004 en 10 maart 2006:

- 1) Wegens de historische waarde, meer bepaald de historische context en
de militair-historische waarde en wegens de artistieke en historische
waarde, meer bepaald de architectuurhistorische waarde:

- als monument:

Britse militaire begraafplaats Zillebeke Churchyard
Gelegen te Ieper (Zillebeke), Zillebeke-Dorp z.nr.;
Bekend ten kadaster:
Ieper, 16de afdeling, sectie B, perceelnummer(s) 245A

./..

- 2) Wegens de historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde en wegens de artistieke en historische waarde, meer bepaald de architectuurhistorische waarde:

- als monument:

Britse militaire begraafplaats Tuileries British Cemetery met toegangspad
Gelegen te Ieper (Zillebeke), Maaldestedestraat z.nr.;

Bekend ten kadaster:

Ieper, 16^e afdeling, sectie A, perceelnummer(s) 272M

- 3) Wegens de historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde en wegens de artistieke en historische waarde, meer bepaald de architectuurhistorische waarde:

- als monument:

Britse militaire begraafplaats Perth Cemetery (China Wall)

Gelegen te Ieper (Zillebeke), Maaldestedestraat z.nr.;

Bekend ten kadaster:

Ieper, 16^e afdeling, sectie A, perceelnummer(s) 244E

- 4) Wegens de historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde en wegens de artistieke en historische waarde, meer bepaald de architectuurhistorische waarde:

- als monument:

Britse militaire begraafplaats Birr Cross Roads Cemetery

Gelegen te Ieper (Zillebeke), Meenseweg z.nr.;

Bekend ten kadaster:

Ieper, 16^e afdeling, sectie A, perceelnummer(s) 208R

- 5) Wegens de historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde en wegens de artistieke en historische waarde, meer bepaald de architectuurhistorische waarde:

- als monument:

Britse militaire begraafplaats Hooge Crater Cemetery

Gelegen te Ieper (Zillebeke), Meenseweg z.nr.;

Bekend ten kadaster:

Ieper, 16^e afdeling, sectie B, perceelnummer(s) 40D

- 6) Wegens de historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde en wegens de artistieke en historische waarde, meer bepaald de architectuurhistorische waarde:

- als monument:

Britse militaire begraafplaats Sanctuary Wood Cemetery met gedenkteken voor K. Rae

Gelegen te Ieper (Zillebeke), Canadalaan z.nr.;

Bekend ten kadaster:

Ieper, 16^e afdeling, sectie B, perceelnummer(s) 314D2

- 7) Wegens de historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde en wegens de artistieke en historische waarde, meer bepaald de architectuurhistorische waarde:

- als monument:

Britse militaire begraafplaats Maple Copse Cemetery met rustplaats vóór toegang

Gelegen te Ieper (Zillebeke), Schachtweidestraat z.nr.;

Bekend ten kadaster:

Ieper, 16^e afdeling, sectie B, perceelnummer(s) 311N, 311P (DEEL)

./..

- 8) Wegens de historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde en wegens de artistieke en historische waarde, meer bepaald de architectuurhistorische waarde:

- als monument:

Britse militaire begraafplaats. Railway Dugouts Burial Ground (Transport Farm) met vijver

Gelegen te Ieper (Zillebeke), Komenseweg z.nr.;

Bekend ten kadaster:

Ieper, 16^e afdeling, sectie D, perceelnummer(s) 230A, 230B, 231T

- 9) Wegens de historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde en wegens de artistieke en historische waarde, meer bepaald de architectuurhistorische waarde:

- als monument:

Britse militaire begraafplaats Blauwepoort Farm Cemetery met parking

Gelegen te Ieper (Zillebeke), Komenseweg z.nr.;

Bekend ten kadaster:

Ieper, 16^e afdeling, sectie D, perceelnummer(s) 291P

- 10) Wegens de historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde en wegens de artistieke en historische waarde, meer bepaald de architectuurhistorische waarde:

- als monument:

Britse militaire begraafplaats Larch Wood (Railway Cutting) Cemetery

Gelegen te Ieper (Zillebeke), Komenseweg z.nr.;

Bekend ten kadaster:

Ieper, 16^e afdeling, sectie C, perceelnummer(s) 411C

- 11) Wegens de historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde en wegens de artistieke en historische waarde, meer bepaald de architectuurhistorische waarde:

- als monument:

Britse militaire begraafplaats Chester Farm Cemetery

Gelegen te Ieper (Zillebeke), Vaartstraat z.nr.;

Bekend ten kadaster:

Ieper, 16^e afdeling, sectie D, perceelnummer(s) 385A

- 12) Wegens de historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde en wegens de artistieke en historische waarde, meer bepaald de architectuurhistorische waarde:

- als monument:

Britse militaire begraafplaats Spoilbank Cemetery

Gelegen te Ieper (Zillebeke), Vaartstraat z.nr.;

Bekend ten kadaster:

Ieper, 16^e afdeling, sectie D, perceelnummer(s) 387G

- 13) Wegens de historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde en wegens de artistieke en historische waarde, meer bepaald de architectuurhistorische waarde:

- als monument:

Britse militaire begraafplaats Woods Cemetery met toegangspad

Gelegen te Ieper (Zillebeke), Verbrandemolenstraat z.nr.;

Bekend ten kadaster:

Ieper, 16^e afdeling, sectie D, perceelnummer(s) 72D2 (DEEL), 93L

./..

- 14) Wegens de historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde en wegens de artistieke en historische waarde, meer bepaald de architectuurhistorische waarde:

- als monument:

Britse militaire begraafplaats 1st D.C.L.I. Cemetery, The Bluff met toegangspad

Gelegen te Ieper (Zillebeke), Verbrandemolenstraat z.nr.;

Bekend ten kadaster:

Ieper, 16^e afdeling, sectie D, perceelnummer(s) 72C2, 72D2 (DEEL), 95B (DEEL)

- 15) Wegens de historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde en wegens de artistieke en historische waarde, meer bepaald de architectuurhistorische waarde:

- als monument:

Britse militaire begraafplaats Hedge Row Trench Cemetery met toegangspad

Gelegen te Ieper (Zillebeke), Verbrandemolenstraat z.nr.;

Bekend ten kadaster:

Ieper, 16^e afdeling, sectie D, perceelnummer(s) 72N2, 95B (DEEL)

- 16) Wegens de historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde en wegens de artistieke en historische waarde, meer bepaald de architectuurhistorische waarde:

- als monument:

Britse militaire begraafplaats Oak Dump Cemetery

Gelegen te Ieper (Voormezele), Bernikkewallestraat z.nr.;

Bekend ten kadaster:

Ieper, 14de afdeling, sectie C, perceelnummer(s) 256A

- 17) Wegens de historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde en wegens de artistieke en historische waarde, meer bepaald de architectuurhistorische waarde:

- als monument:

Britse militaire begraafplaats Bus House Cemetery

Gelegen te Ieper (Voormezele), Sint-Elooisweg z.nr.;

Bekend ten kadaster:

Ieper, 14^e afdeling, sectie B, perceelnummer(s) 503C

- 18) Wegens de historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde en wegens de artistieke en historische waarde, meer bepaald de architectuurhistorische waarde:

- als monument:

Britse militaire begraafplaats Voormezele Enclosures No. 1 and No. 2

Gelegen te Ieper (Voormezele), Voormezedorp z.nr.;

Bekend ten kadaster:

Ieper, 14^e afdeling, sectie A, perceelnummer(s) 182S

- 19) Wegens de historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde en wegens de artistieke en historische waarde, meer bepaald de architectuurhistorische waarde:

- als monument:

Britse militaire begraafplaats Voormezele Enclosure No. 3

Gelegen te Ieper (Voormezele), Ruuschaartstraat z.nr.;

Bekend ten kadaster:

Ieper, 14^e afdeling, sectie B, perceelnummer(s) 180G

./...

- 20) Wegens de historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde en wegens de artistieke en historische waarde, meer bepaald de architectuurhistorische waarde:

- als monument:

Britse militaire begraafplaats Elzenwalle Brasserie Cemetery
Gelegen te Ieper (Voormezele), Kemmelseweg z.nr.;
Bekend ten kadaster:
Ieper, 14^e afdeling, sectie A, perceelnummer(s) 327N

- 21) Wegens de historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde en wegens de artistieke en historische waarde, meer bepaald de architectuurhistorische waarde:

- als monument:

Britse militaire begraafplaats Ridge Wood Cemetery
Gelegen te Ieper (Voormezele), Kriekstraat z.nr.;
Bekend ten kadaster:
Ieper, 14^e afdeling, sectie A, perceelnummer(s) 383D

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

- 1) De Britse militaire begraafplaats Zillebeke Churchyard wordt beschermd als monument omwille van de:

- Historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde:

Ereperk met enkele van de vroegste militaire oorlogsdoden uit de Salient. Zeker aan het begin van de oorlog werden kerkhoven vaak gebruikt als begraafplaats voor militairen. Enkele Franse graven werden na de oorlog verwijderd.

Omdat hier veel hogere officieren liggen, die vaak tot de adel behoorden, wordt ook wel eens gesproken van 'Aristocrats Cemetery'. Heel uitzonderlijk is bovendien dat er 2 particuliere graftekens staan i.p.v. de gebruikelijke 'headstone' (typisch Brits grafzerk).

- Artistieke waarde en historische waarde, meer bepaald architectuurhistorische waarde:

Dit ereperk werd ontworpen door W.H. Cowlshaw en bevat naast de klassieke 'headstones' 2 private graftekens. Het grasperk wordt deels omgeven door een haag, deels door de kerkhofmuur, waarin een zitbank is verwerkt. Bloemperken bij de graven en hoge moerascipressen tooien het geheel.

- 2) De Britse militaire begraafplaats Tuileries British Cemetery met toegangspad wordt beschermd als monument omwille van de:

- Historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde:

Begraafplaats aangelegd aan het begin van 1915 met 95 Britse en 3 Franse doden. Door het latere oorlogsgeweld raakte het merendeel van de graven vernield, waardoor 69 Britten nu met een 'special memorial' herdacht worden.

./..

- Artistieke waarde en historische waarde, meer bepaald architectuurhistorische waarde:

Begraafplaats ontworpen door W.C. Von Berg. De weinige graven zijn opgesteld tussen de toegang en het 'Cross of Sacrifice', centraal op de begraafplaats. De rest bestaat uit 'special memorials' die tegen de bakstenen omheiningmuur zijn geplaatst. Hierdoor overheerst de grasvlakte waar jonge eiken geplaatst zijn. In de hoeken staan wilgen.

- 3) De Britse militaire begraafplaats Perth Cemetery (China Wall) wordt beschermd als monument omwille van de:

- Historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde:

Oorspronkelijke Franse begraafplaats uit november 1914, die vanaf juni 1917 door Britse eenheden werd gebruikt. Tegen oktober 1917 lagen er zo'n 130 graven. Na de wapenstilstand werd de begraafplaats uitgebreid met meer dan 2500 graven uit de omliggende slagvelden en uit andere (o.m. Duitse) begraafplaatsen. Het Franse perk werd aanvankelijk nog uitgebreid, maar uiteindelijk werden de Franse graven naar elders overgebracht.

Nu zouden er 2791 doden liggen, waarvan er 1369 niet meer geïdentificeerd konden worden. Voor 108 van hen werd een 'special memorial' en een 'duhallow block' opgericht, omdat hun graven op hun oorspronkelijke begraafplaatsen vernietigd raakten. Voor 25 anderen, waarvan aangenomen wordt dat ze op deze begraafplaats onder een naamloos graf liggen, werd eveneens een 'special memorial' opgericht.

Op Perth Cemetery liggen maar liefst 7 Britse militairen, die in 1915 werden terechtgesteld.

- Artistieke waarde en historische waarde, meer bepaald architectuurhistorische waarde:

Langwerpige begraafplaats, ontworpen door E. Lutyens en J.R. Truelove. Vlakbij de toegang staat het 'Cross of Sacrifice', dat via een brede laan met wilgen met de 'Stone of Remembrance' achteraan op de begraafplaats verbonden wordt. Andere karakteristieke elementen zijn de bakstenen ommuring en het schuilgebouw, dat met baksteen en witte natuursteen is opgetrokken. De 108 'special memorials' en 3 'duhallow blocks' voor vernietigde graven op andere begraafplaatsen staan vooraan in een apart perk.

- 4) De Britse militaire begraafplaats Birr Cross Roads Cemetery wordt beschermd als monument omwille van de:

- Historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde:

Begraafplaats die in augustus 1917, tijdens de Derde Slag bij Ieper werd opgestart door medische posten. Tijdens het Duitse Lente-Offensief werd de begraafplaats door Duitsers ingenomen. Tegen het einde van de oorlog waren er 9 onregelmatige rijen met graven, die na de wapenstilstand met graven uit de omliggende slagvelden en kleinere begraafplaatsen werden uitgebreid. Nu liggen er 834 mannen, waarvan er 336 niet meer geïdentificeerd konden worden. Voor 27 van hen diende een 'special memorial' opgericht te worden omdat het graf niet meer gelocaliseerd kon worden op deze of op de oorspronkelijke begraafplaats.

./..

- Artistieke waarde en historische waarde, meer bepaald architectuurhistorische waarde:

Begraafplaats ontworpen door E. Lutyens en N.A. Rew. Het smeedijzeren toegangshek wordt geflankeerd door 2 hoge, rechthoekige zuilen uit witte natuursteen, met rondlopende kroonlijst en geprofileerde sokkel. Andere karakteristieke elementen zijn de bakstenen ommuring waarlangs leilinden staan, het 'Cross of Sacrifice' dat geflankeerd wordt door 2 haagbeuken en de 'Stone of Remembrance'. De meeste graven zijn vervaardigd uit het grijzere Hopton Wood.

- 5) De Britse militaire begraafplaats Hooge Crater Cemetery wordt beschermd als monument omwille van de:

- Historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde:

Indrukwekkende begraafplaats gelegen langs de heuvelflank van Hoge, dat door zijn hoogteligging een strategisch belangrijke positie vormde. Vooral in 1915 en 1916 werd hier fel gevochten, waarbij o.m. ondergrondse mijnladingen onder de vijandelijke posities tot ontploffing werden gebracht. De cirkelvormige diepte rond de 'Stone of Remembrance' van de begraafplaats verwijst naar de 'Hooge-krater' van 19 juli 1915 en andere mijnkraters die in de omgeving werden geslagen.

Hooge Crater Cemetery werd in oktober 1917 gestart. Toen het in april 1918 in Duitse handen viel, lagen er 76 graven. Na de wapenstilstand werden zo'n 5800 graven toegevoegd uit de slagvelden en uit kleinere of Duitse begraafplaatsen rondom Zillebeke, Zandvoorde en Geluveld. Nu is Hooge Crater Cemetery één van de grootste Britse begraafplaatsen, met 5922 mannen, waarvan er 3578 niet meer geïdentificeerd konden worden. Een klein deel hiervan wordt herdacht met 'special memorials' en een 'duhallow block'.

- Artistieke waarde en historische waarde, meer bepaald architectuurhistorische waarde:

Begraafplaats tegen een helling gelegen, met panoramisch zicht richting Hill 62 en Sanctuary Wood. Door deze helling, de langwerpige vorm van de begraafplaats en het groot aantal graven lijkt het aantal rijen met typisch Britse grafstenen oneindig. Vooraan staan de 'Stone of Remembrance', het 'Cross of Sacrifice' en de 2 schuilgebouwen in een apart perk. De cirkelvormige diepte waarin de 'Stone of Remembrance' is geplaatst, wordt gemarkeerd door een bakstenen muurtje dat is afgedekt met witte natuursteen. De bakstenen schuilgebouwen zijn o.m. afgewerkt met een rondbogige doorgang, een dubbele zuilengadering en een zadeldak uit witte natuursteen. Het geheel wordt getooid met bloemperken, struiken (o.m. rododendron) en bomen (berk, linde en donkere eik). De begraafplaats is ontworpen door E. Lutyens en N.A. Rew.

- 6) De Britse militaire begraafplaats Sanctuary Wood Cemetery met gedenkteken voor K. Rae wordt beschermd als monument omwille van de:

- Historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde:

Deze begraafplaats is een sterke getuige van de verwoestende kracht van oorlogsvoering. Oorspronkelijk was dit één van de 3 begraafplaatsen die in 'Sanctuary Wood' waren aangelegd in de periode mei - augustus 1915. Tijdens

./..

de Slag om Mount Sorrel raakten de 3 begraafplaatsen vernield. Er bleven enkel nog sporen over van deze begraafplaats, waar oorspronkelijk 137 mannen begraven lagen, maar waarvan er 88 graven niet meer gelokaliseerd konden worden. Zij worden nu herdacht met 'special memorials'.

Tijdens de jaren 1927-1932 werd de begraafplaats uitgebreid met graven uit slagvelden of begraafplaatsen rond Ieper, maar ook verder zoals uit de omgeving van Nieuwpoort. Nu liggen er 1990 doden begraven (of worden herdacht), waarvan er 1353 niet meer geïdentificeerd konden worden. Op vele grafstenen staat te lezen "buried near this spot".

Hier ligt o.m. Lt. Gilbert Talbot begraven, naar wie het 'Talbot House' in Poperinge werd genoemd. Hij was een goede vriend van Keith Rae, voor wie een privaat gedenkteken werd opgericht. Oorspronkelijk stond dit gedenkteken bij Hoge, op de plaats waar hij omgekomen was, maar in 1966 werd dit gedenkteken verplaatst naar deze begraafplaats.

- Artistieke waarde en historische waarde, meer bepaald architectuurhistorische waarde:

Begraafplaats gelegen bij de druk bezochte Canadese gedenksite van Hill 62 / Mount Sorrel en het private museum van Hill 62. Deze sites zijn in een mooie omgeving gelegen en bereikbaar via de na de oorlog aangelegde Canadalaan ('Maple Avenue'). De (grotendeels) afwezigheid van een voormuur werkt uitnodigend voor de toerist.

Deze stijlvol ingerichte begraafplaats werd door E. Lutyens en N. A. Rew in een waaivorm aangelegd. Centraal vooraan staat een toegangsgebouw met o.m. zadeldak, een doorgang met rondzuilen en pilasters en een met siermotieven voorziene vloer. Vanaf dit poortgebouw vertrekt een centraal pad naar het 'Cross of Sacrifice' centraal achteraan, op het hoger gelegen middelpunt van de waaier. Tussen het offerkruis en het toegangsgebouw in staat de 'Stone of Remembrance'. De graven staan in gebogen rijen (cfr. waaivorm) tegen een lichte helling opgesteld. Het geheel wordt getooid met bloemperken, struiken, haagbeuken en esdoorns.

- 7) De Britse militaire begraafplaats Maple Copse Cemetery met rustplaats vóór de begraafplaats wordt beschermd als monument omwille van de:

- Historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde:

Begraafplaats aangelegd bij een bosje ('maple copse') ten westen van 'Sanctuary Wood', waar vooruitgeschoven verbandposten waren opgesteld. Vooral tijdens de Slag om Mount Sorrel (juni 1916) vielen hier veel doden. Tijdens en na deze slag werden de sporen van de meeste graven evenwel uitgewist: slechts 78 graven konden opnieuw gelokaliseerd worden, nauwelijks 26 van hen konden geïdentificeerd worden. De andere doden worden met 230 'special memorials' herdacht.

- Artistieke waarde en historische waarde, meer bepaald architectuurhistorische waarde:

Heel mooi gelegen begraafplaats in een rustige omgeving, grotendeels omgeven door een gracht en bomen. Het ontwerp is van E. Lutyens en N. A. Rew. Vanaf het natuurstenen toegangsgebouw met o.m. een rondbogige doorgang vertrekt een as naar het 'Cross of Sacrifice' achteraan op de begraafplaats. Behalve de 78 onregelmatig aangelegde graven, worden de meeste doden hier herdacht met 'special memorials', die netjes per 2 rijen op regelmatige wijze gerangschikt zijn. De begraafplaats wordt getooid met bloemperken, struiken en bomen (o.m. esdoorn en moerascipres).

./..

- 8) De Britse militaire begraafplaats Railway Dugouts Burial Ground (Transport Farm) met vijver wordt beschermd als monument omwille van de:

- Historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde:

Grote Britse begraafplaats die vanaf april 1915 en vooral in 1916 en 1917 is aangelegd, toen vooruitgeschoven verbandposten op de nabijgelegen boerderij ('Transport Farm') en in de spoorwegberm ('Railway Dugouts') waren ingericht. De onregelmatige aanleg van de perken wijst op de chaotische oorlogsomstandigheden, waarin de doden werden begraven. Tijdens de Derde Slag bij Ieper zou een groot aantal graven vernietigd raken door artillerievuur. Zij worden nu met 261 'special memorials' herdacht. Tegen het einde van de oorlog lagen hier 1705 doden.

Na de oorlog werden nog graven toegevoegd uit omliggende slagvelden en uit kleinere begraafplaatsen. Nu liggen er 2463 mannen, waarvan er 431 niet meer geïdentificeerd konden worden. 72 doden uit 'Valley Cottages Cemetery' en 'Transport Farm Annexe', wiens graven eveneens vernield raakten, worden met 'special memorials' en een 'duhallow block' herdacht.

- Artistieke waarde en historische waarde, meer bepaald architectuurhistorische waarde:

De ontwerpers E. Lutyens en J.R. Truelove wisten aan deze begraafplaats een indrukwekkend ontwerp mee te geven. De imposante toegangsmuur met 2 paviljoenen uit witte natuursteen met rondbogige doorgang verhult de ware grootte van de begraafplaats. De 'Stone of Remembrance' staat op een verhoogd, cirkelvormig perk met rondom rond een dubbele rij 'special memorials'. Behalve een tweede groep met 'special memorials' en een 'duhallow block' die in een dubbele cirkel staan opgesteld, oogt de indeling van de andere perken heel onregelmatig.

De hoge landschappelijke waarde van deze begraafplaats, te danken aan de bloemperken, struiken en vele bomen, wordt versterkt door de vijver, waar het offerkruis en treurwilgen staan. Verder zijn er nog eiken, berken (o.m. bij de 'Stone of Remembrance'), paardekastanjes en moerascipressen terug te vinden.

- 9) De Britse militaire begraafplaats Blauwepoort Farm Cemetery met parking wordt beschermd als monument omwille van de:

- Historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde:

Kleine begraafplaats met 90 Britse doden, die hier tussen februari 1915 en februari 1916 begraven werden. Het merendeel hiervan behoorde tot de 'Staffordshire', het 'Norfolk Highland Regiment' of het 'Scottish Highland Regiment'. De graven van de Franse Alpenjagers, die deze begraafplaats aangelegd hadden in november 1914, zijn verwijderd.

- Artistieke waarde en historische waarde, meer bepaald architectuurhistorische waarde:

Kleine, typisch Britse militaire begraafplaats, ontworpen door W.H. Cowlshaw. Karakteristieke elementen zijn de bakstenen ommuring, het smeedijzeren toegangshekken, het 'Cross of Sacrifice' en het bakstenen schuilgebouw. Bloemperken en struiken tooien de 'headstones' in het grasveld.

- 10) De Britse militaire begraafplaats Larch Wood (Railway Cutting) Cemetery wordt beschermd als monument omwille van de:

- Historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde:

Begraafplaats aangelegd tussen april 1915 en april 1918 bij een lorkebosje ('Larch Wood') in een fel bevochten omgeving, op 500m van Hill 60 verwijderd. De tunnels van Larch Wood werden in 1917 gebruikt als hoofdkwartieren van reservebataljons. Hier liggen o.m. slachtoffers van de mijnenoorlog die bij Hill 60 uitgevochten werd. Er liggen vele doden van de '46th (North Midland) Division' en de '1st Dorsets'.

Na de oorlog werd de begraafplaats uitgebreid door de concentratie van 245 graven uit de slagvelden rondom Ieper en uit Duitse begraafplaatsen. Nu zouden er 857 militairen liggen, waarvan er 321 niet meer geïdentificeerd konden worden. Voor 82 doden, wiens graf door het oorlogsgeweld vernietigd raakte, werd een 'special memorial' opgericht. Voor 5 anderen, wiens graf verloren ging op hun oorspronkelijke begraafplaats, werd ook een 'duhallow block' opgericht.

- Artistieke waarde en historische waarde, meer bepaald architectuurhistorische waarde:

Begraafplaats net naast de spoorlijn gelegen, ontworpen door E. Lutyens en W.H. Cowlshaw. Via een toegangspoortje en een smal tuintje wordt de feitelijke begraafplaats bereikt. De 'Stone of Remembrance' wordt geflankeerd door 2 bakstenen paviljoentjes afgewerkt met witte natuursteen en een rondboog. Het 'Cross of Sacrifice' staat aan de andere kant, tegen de spoorlijn. De begraafplaats met typische grafstenen wordt o.m. getooid met lorke, verwijzend naar de naamgeving van de begraafplaats.

- 11) De Britse militaire begraafplaats Chester Farm Cemetery wordt beschermd als monument omwille van de:

- Historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde:

Frontlijnbegraafplaats met 424 doden die er tussen maart 1915 en november 1917 begraven werden. De meeste doden zijn gevallen in gevechten bij 'The Bluff'. Opmerkelijk is dat vele doden per eenheid begraven liggen. Zo liggen er 92 militairen van het '2nd Manchester' uit de periode april - juli 1915 en 72 doden van het 'London Regiment'.

- Artistieke waarde en historische waarde, meer bepaald architectuurhistorische waarde:

Typisch Britse militaire begraafplaats, ontworpen door E. Lutyens en W.H. Cowlshaw. Karakteristieke elementen zijn de bakstenen ommuring (afgedekt met witte natuursteen), het smeedijzeren toegangshekken, het 'Cross of Sacrifice' centraal op de begraafplaats en de witte grafstenen. Er staat een bakstenen schuilgebouw, met een dak opgebouwd uit trapsgewijs geplaatste witte natuurstenen blokken. Het geheel wordt getooid met bloemperken, struiken en esdoorns.

./..

- 12) De Britse militaire begraafplaats Spoilbank Cemetery wordt beschermd als monument omwille van de:

- Historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde:

Begraafplaats aangelegd tussen februari 1915 en maart 1918 (Duits Lente-Offensief) en na de oorlog uitgebreid met graven uit de omliggende slagvelden. Hier liggen o.m. veel manschappen van het '2nd Suffolks Regiment' begraven, die het leven lieten bij de verdediging van 'The Bluff'. Nu liggen er 520 militairen, waarvan er 125 niet meer geïdentificeerd konden worden. Voor 11 van hen werd een 'special memorial' opgericht.

- Artistieke waarde en historische waarde, meer bepaald architectuurhistorische waarde:

Typisch Britse militaire begraafplaats ontworpen door E. Lutyens en W.H. Cowlshaw. Karakteristieke elementen zijn de bakstenen ommuring die deels begroeid is met wingerd, het 'Cross of Sacrifice', dat recht tegenover de brede toegang staat en de witte 'headstones'. Op de begraafplaats zijn o.m. linden en populieren terug te vinden.

- 13) De Britse militaire begraafplaats Woods Cemetery met toegangspad wordt beschermd als monument omwille van de:

- Historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde:

Eén van de 3 begraafplaatsen vlakbij 'The Bluff' gelegen. De begraafplaats heeft een onregelmatig grondplan, dat te wijten is aan de omstandigheden waarin de bijzettingen dienden te gebeuren toen de frontlijn juist buiten het bos liep. Woods Cemetery werd aangelegd tussen april 1915 en september 1917 door gevechtseenheden en 'field ambulances'. Bij de 326 doden behoren veel manschappen van de '2nd, 3rd & 10th Canadian Infantry Battalions' en van het 'London Regiment'.

- Artistieke waarde en historische waarde, meer bepaald architectuurhistorische waarde:

Begraafplaats ontworpen door E. Lutyens en W.H. Cowlshaw, gelegen in het mooie landschappelijke kader van het provinciaal domein 'De Palingbeek'. De begraafplaats is in 2 delen en verschillende niveaus aangelegd, met het 'Cross of Sacrifice' als centraal punt. Het geheel wordt ommuurd met een bakstenen muur, afgedekt met witte natuursteen en wordt getooid met bloemperken, struiken, berken, populieren en Zweedse lijsterbessen.

- 14) De Britse militaire begraafplaats 1st D.C.L.I. Cemetery, The Bluff met toegangspad wordt beschermd als monument omwille van de:

- Historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde:

Dit is de kleinste van de 3 begraafplaatsen, die vlakbij 'The Bluff' gelegen zijn. Van de 76 graven behoren er 51 tot de '1st Duke of Cornwall's Light Infantry' ('1st D.C.L.I.'). Na de oorlog werden de graven van 23 graven uit de omgeving naar hier overgebracht. De 63 geïdentificeerde mannen zijn allemaal tussen april en juli 1915 gestorven.

./..

- Artistieke waarde en historische waarde, meer bepaald architectuurhistorische waarde:

Kleine begraafplaats, ontworpen door J.R. Truelove. De begraafplaats ligt in de mooie, rustige omgeving van het provinciedomein 'De Palingbeek'. Typische architecturale elementen zijn de bakstenen ommuring, het smeedijzeren toegangshekken, het 'Cross of Sacrifice' en de gebruikelijke 'headstones'.

- 15) De Britse militaire begraafplaats Hedge Row Trench Cemetery met toegangspad wordt beschermd als monument omwille van de:

- Historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde:

Eén van de 3 begraafplaatsen vlakbij 'The Bluff' gelegen, met doden die omgekomen waren t.g.v. de gevechten bij 'The Bluff' en 'Ravine Wood'. De doden zijn er begraven tussen 24 maart 1915 en 18 september 1917. De graven raakten echter door het latere oorlogsgeweld danig beschadigd, dat ze individueel niet meer te onderscheiden waren. Alle 98 doden worden er dus herdacht via 'special memorials'.

- Artistieke waarde en historische waarde, meer bepaald architectuurhistorische waarde:

Kleine begraafplaats in een schitterende en rustige omgeving, ontworpen door J.R. Truelove. De 'special memorials' zijn deels in cirkelvorm aangelegd rondom het 'Cross of Sacrifice', net zoals de zilverberken in de omgeving van de begraafplaats: dit als symbool voor de vele mijnkraters die hier in de omgeving geslagen zijn.

- 16) De Britse militaire begraafplaats Oak Dump Cemetery wordt beschermd als monument omwille van de:

- Historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde:

Begraafplaats grotendeels door gevechtseenheden aangelegd tijdens de Derde Slag bij Ieper. De onregelmatige aanleg van de graven is het gevolg van de woelige oorlogsomstandigheden. Meer dan de helft van de Britse doden behoorde tot het 'London Regiment'. Hier liggen 7 mannen van de '180th Siege Battery' begraven, die in maart 1918 gedood werden, maar wiens lichamen pas in 1927 teruggevonden werden. Er liggen nu 109 Britten en 2 Australiërs begraven.

- Artistieke waarde en historische waarde, meer bepaald architectuurhistorische waarde:

Vrij kleine en typisch Britse militaire begraafplaats in een licht heuvelachtige, mooie omgeving gelegen, ontworpen door W.H. Cowlshaw. Karakteristieke elementen zijn de bakstenen ommuring, het smeedijzeren toegangshekken, het 'Cross of Sacrifice' en de typische graven, die getooid worden met bloemperken. Verder zijn er ook nog eiken en klimplanten (tegen de muren) terug te vinden.

17) De Britse militaire begraafplaats Bus House Cemetery wordt beschermd als monument omwille van de:

- Historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde:

De aanleg van deze begraafplaats startte n.a.v. de Mijnslag van 7 juni 1917 en ze werd gebruikt tot aan het einde van de Derde Slag bij Ieper, op enkele graven na. Er liggen hier 206 doden uit de Eerste Wereldoorlog begraven, naast 79 Britten en 2 Fransen, die omgekomen zijn t.g.v. de gevechten om het kanaal Ieper-Komen in mei - juni 1940.

- Artistieke waarde en historische waarde, meer bepaald architectuurhistorische waarde:

Typisch Britse militaire begraafplaats, ontworpen door W.H. Cowlshaw, met een bakstenen ommuring (afgedekt met witte natuursteen), een smeedijzeren toegangshekken, een 'Cross of Sacrifice' en de gebruikelijke grafzerken voor de doden van het Gemenebest. De Fransen liggen onder een kruis begraven. Behalve bloemperken en struiken (o.m. rododendron) wordt de begraafplaats getooid met o.m. tulpenbomen, zuilvormige eiken, sierappels en haagbeuken.

18) De Britse militaire begraafplaats Voormezele Enclosures No. 1 and No. 2 wordt beschermd als monument omwille van de:

- Historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde:

Oorspronkelijk waren er 4 'enclosures' in het dorp van Voormezele, waar de doden vrij systematisch per regiment begraven werden, vanaf januari 1915. Deze begraafplaats bestaat uit het oorspronkelijke 'Enclosure No. 1' en 'Enclosure No. 2', waar na de oorlog de graven van 'Enclosure No. 4' zijn toegevoegd. Nu liggen er 599 militairen begraven, waarvan de doden van 21 vernielde graven herdacht worden met een 'special memorial'.

- Artistieke waarde en historische waarde, meer bepaald architectuurhistorische waarde:

Begraafplaats aangelegd door E. Lutyens en W.C. Von Berg. Blikvanger op deze begraafplaats zijn ongetwijfeld de 2 paviljoentjes uit witte natuursteen, met een schilddak met schubsgewijs geplaatste dekplaten en bolbekroning, met rondbogige doorgangen en een koepelvormig plafond. Tussen de 2 gebouwtjes in staat de 'Stone of Remembrance'. De voormuur, de schuilgebouwen en de 'Stone of Remembrance' worden met mekaar verbonden via een breed geplaveid pad. Het gebruikelijke 'Cross of Sacrifice' staat op het achterste gedeelte van de begraafplaats.

19) De Britse militaire begraafplaats Voormezele Enclosure No. 3 wordt beschermd als monument omwille van de:

- Historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde:

Dit was de grootste van de 4 'enclosures' die in het dorp Voormezele waren aangelegd. 'No. 3' werd in februari 1915 gestart door de 'Princess Patricia's Canadian Light Infantry' en zou tot in oktober 1918 (Geallieerd Bevrijdingsoffensief) gebruikt worden. Na de wapenstilstand werden hier nog

./..

graven geconcentreerd uit kleinere begraafplaatsen en uit de omliggende slagvelden. Franse graven uit april en september 1918 werden verwijderd. Nu liggen er 1612 doden, waarvan er 610 niet meer geïdentificeerd konden worden en waarvan er 20 herdacht worden met een 'special memorial'.

- Artistieke waarde en historische waarde, meer bepaald architectuurhistorische waarde:

Langwerpige begraafplaats, ontworpen door E. Lutyens en W.C. Von Berg. De begraafplaats wordt omheind door een bakstenen muur, afgedekt met witte natuursteen. Andere gebruikelijke elementen zijn de 'Stone of Remembrance' tegen de zuidoostelijke hoek en het 'Cross of Sacrifice' centraal achteraan. De graven liggen verdeeld over 16 perken. Het geheel wordt getooid met bloemperken, struiken, hoge populieren (o.m. bij de 'Stone of Remembrance' en het offerkruis), eiken en elzen.

- 20) De Britse militaire begraafplaats Elzenwalle Brasserie Cemetery wordt beschermd als monument omwille van de:

- Historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde:

Begraafplaats door gevechtseenheden aangelegd bij een brouwerij tussen februari 1915 en november 1917. De begraafplaats bestaat in feite uit een verzameling van kleine regimentsbegraafplaatsen, die uit korte rijen bestaan. Nu liggen er 108 Britten en 41 Canadezen begraven.

- Artistieke waarde en historische waarde, meer bepaald architectuurhistorische waarde:

Begraafplaats ontworpen door G.H. Goldsmith. Aan straatzijde wordt de begraafplaats niet omheind, aan de andere zijden is er de typische bakstenen ommuring. Links en rechts van het 'Cross of Sacrifice' vooraan zijn er trapjes om de iets hoger gelegen begraafplaats te betreden. Langs de randen zijn essen aangeplant.

- 21) De Britse militaire begraafplaats Ridge Wood Cemetery wordt beschermd als monument omwille van de:

- Historische waarde, meer bepaald de historische context en de militair-historische waarde:

Frontlijnbegraafplaats in een vallei ten westen van 'Ridge Wood' aangelegd vanaf mei 1915 door gevechtseenheden zoals de '2nd Royal Irish Rifles', de '18th, 19th, 20th & 21st Canadian Battalions' en de '9th Durham Light Infantry'. Franse graven uit april en mei 1918 zijn verwijderd, waardoor er nu 595 geïdentificeerde en 26 ongeïdentificeerde militairen begraven liggen.

- Artistieke waarde en historische waarde, meer bepaald architectuurhistorische waarde:

Begraafplaats in een glooiende, deels beboste en (nu) heel rustige omgeving gelegen, naar ontwerp van E. Lutyens en G.H. Goldsmith. Karakteristieke elementen zijn de (hoofdzakelijke) bakstenen ommuring, het smeedijzeren toegangshekken, de 'Stone of Remembrance' centraal vooraan en het 'Cross of Sacrifice' centraal achteraan. Het geheel wordt getooid met bloemperken, struiken, vaantjesbomen (davidia) en Noorse esdoorns.

./...

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

A. De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006 (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994 en 22 augustus 2006).

Brussel,

01 APR. 2009

Viceminister-president van de Vlaamse Regering en
Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening,

Dirk VAN MECHELEN